



Hoogheemraadschap van
Schieland en de Krimpenerwaard

STRATEGISCHE VISIE SCHIELAND EN DE KRIMPENERWAARD 2006-2009

15 november 2005



STRATEGISCHE VISIE SCHIELAND EN DE KRIMPENERWAARD 2006-2009

Hoofdstuk 1. INLEIDING

In het laagst gelegen deel van Nederland zorgt het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard voor de bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en het zuiveren van afvalwater. Schieland en de Krimpenerwaard doet dat doelmatig en efficiënt. De organisatie is klantgericht, transparant en voortdurend in ontwikkeling. Het hoogheemraadschap heeft daarbij de ambitie om prominent en eigentijds te zijn.

Schieland en de Krimpenerwaard zorgt voor de waterstaatkundige beheersing in het laagst gelegen gebied van Nederland. Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is een nieuwe organisatie, die voortbouwt op de eeuwenlange ervaring van de daarin opgegane waterschappen. Deze Strategische Visie is de visie van het nieuwe hoogheemraadschap op de ontwikkelingen in het werkgebied, de doelen voor de bestuursperiode tot 2009 en op de taakuitoefening. In de Strategische Visie staan de kernpunten die voor Schieland en de Krimpenerwaard van belang zijn.

Klimaatverandering met intensievere buien, zeespiegelrijzing en de toename van verhard oppervlak vragen de komende jaren forse inspanningen van de waterbeheerder. Dat leidt, ook met het oog op de individuele en collectieve belangen en de financiële gevolgen van waterschade voor inwoners en bedrijven, ~~onvermijdelijk~~ tot hogere kosten voor het op orde brengen en houden van het waterbeheer. Het hoogheemraadschap wordt betaald door zijn inwoners en bedrijven in het gebied. Het ziet het als zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid zorgvuldig met dit geld om te gaan.

De missie van het hoogheemraadschap luidt kortweg: "Droge voeten en schoon water". Deze missie heeft betrekking op de veiligheid (waterkeringen en peilbeheer) en de waterkwaliteit. Er moeten keuzes gemaakt worden om de ontwikkeling van de lasten voor de heffingsplichtige inwoners en bedrijven binnen de perken te houden. Als het er op aankomt, zal Schieland en de Krimpenerwaard de veiligheid van het gebied prioriteit geven, gelet op het maatschappelijk en economisch belang ervan. De missie 'Droge voeten en schoon water' is uitgewerkt in het Missiestatement, waarvan kenmerken zijn: veiligheid voor inwoners en bedrijven, de complexe wateropgave in stedelijk en landelijk gebied, efficiënt en doelmatig werken, opvattingen over een functionele overheid en de wijze waarop de organisatie naar buiten treedt: klantgericht en transparant.

De aanpak van de regionale waterkeringen (onder andere in verband met de droogteproblematiek), de uitvoering van de wateropgave volgens het Nationaal Bestuursakkoord Water, het moderniseren van het watersysteem in de Krimpenerwaard en de Europese Kaderrichtlijn Water zullen de tarieven onder druk zetten. Hierover bestaat pas een duidelijk beeld als de verschillende beleids- en beheersonderdelen in de voormalige gebieden van Schieland en de Krimpenerwaard zijn geharmoniseerd en

geïntegreerd, en het waterkeringen- en waterbeheersplan voor Schieland en de Krimpenerwaard zijn opgesteld.

De maatschappelijke omgeving van het hoogheemraadschap is dynamisch. Van waterschappen wordt meer verwacht omdat de maatschappij steeds minder bereid is risico's op het gebied van waterbeheer te accepteren. Maar evenzeer wordt kritisch gestaan tegenover verhoging van de lastendruk.

TAKEN

Kenmerkend voor de uitvoering van de waterschapstaken (zorg voor de waterkering, waterhuishouding, waterkwaliteit en het beheer van wegen in de Krimpenerwaard) is dat deze taken in een dichtbevolkt, zeer laag gelegen gebied met een plaatselijk drassige (veen) ondergrond moeten worden volbracht. Deze factoren compliceren de taakuitvoering in hoge mate en zijn de uitdagingen die Schieland en de Krimpenerwaard dagelijks ondervindt. Het hoogheemraadschap acht een betrouwbare en tevens doelmatige uitvoering dan ook slechts mogelijk als uitgegaan wordt van een (des)kundige en professionele aanpak. Het beeld dat het hoogheemraadschap hierbij voor ogen heeft is te omschrijven als prominent en eigentijds. Prominent betekent dat wij zowel in ons gebied, alsook op landelijk niveau, een vooraanstaande en zichtbare rol wensen te spelen in het waterbeheer. Het is een predikaat dat moet worden verdiend. Eigentijds anno de 21^e eeuw is de kwalificatie van het geheel van gedragingen en uitingen dat het hoogheemraadschap naar buiten uitdraagt.

In vervolg op de fusie tussen de hoogheemraadschappen van Schieland en de Krimpenerwaard en een deel van het Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden staat Schieland en de Krimpenerwaard thans voor de opgave om het beleid en de taakuitvoering voor de verschillende voormalige beheersgebieden te integreren en te harmoniseren. Het is nodig en vanzelfsprekend, onder andere om redenen van rechtsgelijkheid en het streven naar eenheid, om op zo kort mogelijk termijn in het beheersgebied van het nieuwe hoogheemraadschap één beleid op de diverse taakvelden en één wijze van taakuitvoering in te voeren. De volledige integratie van het beleid en daarmee de taakuitvoering heeft feitelijk plaats bij de uitwerking van beheersplannen, het waterkeringen- en waterbeheersplan. Het opstellen van deze plannen zal de nodige tijd vergen. **Bij het harmoniseren van beleid en uitvoering wordt bij elk thema (waterplannen, riolering, baggeren e.d.) gestreefd naar kostenneutraliteit ten opzichte van de huidige begroting. Als harmonisatie voor een thema tot significant lagere of hogere kosten leidt, worden nut en noodzaak daarvan nader afgewogen.**

POSITIE

Het hoogheemraadschap heeft als waterbeheerder een zelfstandige en bepalende rol in de regionale waterstaatszorg. Het belang van een goede regionale waterstaatszorg wordt maatschappelijk steeds meer erkend. Het hoogheemraadschap betreft andere overheden binnen en buiten het beheersgebied sterk bij zijn taak. Bij de beleidsruimte voor het hoogheemraadschap zijn de kaders die hogere overheden stellen van grote invloed. De provincie Zuid-Holland verwoordt in haar Contourennota Water 2004 dat de provincie kaderstellend is en de regie voert voor het regionaal overstijgend beheer, en dat waterschap en gemeenten beleidsbepalend zijn voor het regionale beheer. Dit is in lijn met de notitie van het IPO en de Unie van Waterschappen over bestuurlijke verhoudingen binnen het waterbeheer van augustus 2004.

Een integrale kijk op water staat centraal. Overstromingen, wateroverlast, extreme droogte, verontreiniging door riooloverstorten en problemen met zwemwater hebben een zekere omslag in het denken bewerkstelligd. Het werk van de Commissie Waterbeheer 21^e eeuw, inmiddels opgenomen in het Nationaal Bestuursakkoord Water, bevestigt de

noodzaak van het meer op ruimtelijke leest schoeien van waterbeheer. Ruimtelijke maatregelen in plaats van een verdere opstapeling van technische maatregelen. De uitvoering van het waterbeheer wordt steeds meer gerelateerd aan het gebruik van de ruimte en is daarmee ook meer maatschappelijk van aard.

Bepalend voor de taken van Schieland en de Krimpenerwaard zijn met name het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Kaderrichtlijn Water. Het Nationaal Bestuursakkoord Water, kortweg NBW, ziet toe op de kwaliteit van het waterhuishoudkundige systeem onder de veranderende klimatologische omstandigheden. Daarnaast geeft het NBW onder meer aan welke stappen moeten worden ondernomen om de verantwoordelijkheden voor ont- en afwatering tussen de diverse betrokken overheden, gemeenten, waterschappen en provincie in de toekomst te regelen. De Kaderrichtlijn Water, kortweg KRW, heeft als doelstelling het behouden, beschermen en ontwikkelen van ecologisch gezond water en te komen tot duurzaam watergebruik. Tezamen met de andere overheden in het deelstroomgebied Rijn-West zijn doelstellingen en maatregelen voorgeschreven om tot een goede kwaliteit van het oppervlaktewater in 2015 te komen.

STRATEGISCHE VISIE ALS BASIS VOOR HET BELEID

De Strategische Visie heeft als oogmerk het aangeven van de algemene en strategische richting aan de positionering van Schieland en de Krimpenerwaard, de taakuitoefening, de organisatie en de financiën. Tevens biedt het een doorkijk naar de langere termijn.

De Strategische Visie maakt onderdeel uit van de gelaagde planstructuur van het hoogheemraadschap en is als zodanig een basisdocument voor het Bedrijfsplan en voor beleids- en beheersplannen. Concreet beleid voor de ontwikkeling en uitvoering van de beherstaken van het hoogheemraadschap is en wordt vastgelegd in meerjarige plannen zoals het Waterbeheersplan, het Waterkeringenbeheersplan, het Informatieplan en het Communicatieplan. De bestaande plannen werken veelal door tot na 2009. In de Strategische Visie wordt niet herhaald wat in deze plannen is vermeld met uitzondering van eventuele beleidswijzigingen die uit de Strategische Visie voortvloeien. De Strategische Visie is richtinggevend voor deze plannen en de bestaande plannen zullen hieraan worden getoetst.

Deze Strategische Visie biedt zicht op de algemene lijn die bestuur en organisatie wil volgen vanuit de verantwoordelijkheid voor de waterstaatkundige verzorging van het gebied. ***De belangen van de verschillende algemene en specifieke categorieën binnen het hoogheemraadschap vormen het uitgangspunt van de Strategische Visie.***

Hoofdstuk 2. SCHIELAND EN DE KRIMPENERWAARD EN ZIJN OMGEVING

Kernpunt 1. Bestuursvorm

De functionele bestuursvorm van waterschappen is primair gericht op de waterstaatkundige zorg in het belang van ingezetenen, eigenaren, grondgebruikers en bedrijven. Deze bestuursvorm wordt gekenmerkt door de trits belang-betaling-zeggenschap. De betrokkenheid (zeggenschap) van de belanghebbenden levert een wezenlijke voorwaarde voor een effectieve en efficiënte taakuitoefening. Deze betrokkenheid is essentieel. Vernieuwing in het waterschapsbestel staat Schieland en de Krimpenerwaard in het algemeen voor. Vernieuwingen in het systeem van de bestuurssamenstelling en bestuursverkiezing zouden zoveel mogelijk plaats moeten vinden met inachtneming van de genoemde trits. Het instandhouden van deze relatie is belangrijk. Een ander vernieuwend element is dat het personenstelsel rond de bestuursverkiezing zal worden vervangen door een lijstenstelsel. Of de invoering van dit stelsel tot een hogere deelname aan de verkiezingen zal leiden is echter nog maar de vraag. ***Schieland en de Krimpenerwaard acht de rol van de provincie van wezenlijk belang bij de***

vaststelling van de verschillende belangencategorieën in het bestuur in relatie tot de eigenheid van het gebied (maatwerk).

Een goed samenspel tussen college en verenigde vergadering is essentieel om de bestuurstaken optimaal uit te voeren. Op welke wijze hieraan wordt vormgegeven is beschreven in een leidraadnotitie die in maart 2005 door de verenigde vergadering is vastgesteld. Beschreven wordt de wijze waarop het college de verenigde vergadering betreft in de beleidsbepaling en bij de taakuitvoering van het hoogheemraadschap.

Voor een goede samenwerking tussen college en verenigde vergadering zijn instrumenten benoemd die het samenspel bevorderen. Periodiek wordt het samenspel geëvalueerd.

De gedachte achter het inmiddels ingevoerde dualistische stelsel bij gemeenten en provincies is dat door ontvlechting van posities en verantwoordelijkheden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur een heldere bestuurlijke structuur wordt gecreëerd. In dualisme is het dagelijks bestuur zowel formeel als feitelijk belast met bestuur en uitvoering. Het algemeen bestuur is daarentegen nadrukkelijker herkenbaar als kadersteller en controleur. Over de voordelen van het nieuwe stelsel bij gemeenten en provincies verschillen de meningen. Waterschappen zijn als functionele democratieën wezenlijk anders dan andere decentrale overheden. ***Schieland en de Krimpenerwaard is niet voor een systeemverandering op dit punt.***

Kernpunt 2. Verdere schaalvergroting waterschappen

Schieland en de Krimpenerwaard is voldoende groot en draagkrachtig om ook op de langere termijn zelfstandig de all-in taken uit te kunnen oefenen. Dit zijn de taken op het gebied van waterkeringen, waterkwantiteit en –kwaliteit. Een eventuele discussie over een verdere optimalisering van het waterschapsbestel wordt niet uit de weg gegaan. Belangrijke criteria voor Schieland en de Krimpenerwaard bij zo'n discussie zijn: de waterstaatkundige eenheid als basis voor de waterschapsorganisatie, het behoud van het all-in karakter van de regionale waterstaatszorg, een overbrugbare afstand tussen bestuur, ambtelijke organisatie en ingelanden, en ten slotte een aanvaardbare lastenverdeling.

Kernpunt 3. Wetgeving

De wetgeving rond water en waterschappen is anno 2005 fors in ontwikkeling. Er is nieuwe regelgeving (op komst) zoals een gewijzigde Waterschapswet, de Waterwet, de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, het Verdrag van Aarhus en de wijziging van Wet milieubeheer. Het hoogheemraadschap is voortdurend bezig de gevolgen van nieuwe wetgeving te implementeren. Ook bij de totstandkoming daarvan worden de waterschappen betrokken, meestal in eerste instantie via de Unie van Waterschappen. Schieland en de Krimpenerwaard maakt zijn mening bij andere overheden actief kenbaar.

De Waterwet kan worden gezien als een integrale waterbeheerswet. In deze wet worden de verschillende wetten op het gebied van het waterbeheer samengevoegd tot één wet waardoor de verantwoordelijkheden en de regelgeving voor alle partijen duidelijker wordt. De planstructuur wordt aangepast en de taakverdeling tussen de verschillende overheden wordt in deze wet vastgelegd. Het ligt in de bedoeling dat in 2006 een wetsvoorstel in de Tweede Kamer wordt behandeld.

Schieland en de Krimpenerwaard reageert alert op veranderende wetgeving en laat zijn stem horen om de belangen van het gebied te verdedigen.

Het gaat ook om een zuivere afbakening van taken. Het primaat van de ruimtelijke ordening ligt bij gemeente en provincie, dat van het waterbeheer bij de waterschappen. Normen die de rijksoverheid oplegt aan waterschappen zullen wij kritisch toetsen aan de plaatselijke omstandigheden.

Kernpunt 4. Samenwerking

De ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening, de wetgeving, het NBW en de KRW hebben vaak lokale, regionale, landelijke of Europese betekenis en maken onderdeel uit van de bestuurlijke omgeving van het hoogheemraadschap. Ook zijn deze bepalend voor de taakuitoefening. **Schieland en de Krimpenerwaard positioneert zich op al deze platforms en wil een organisatie zijn die extern is gericht en samenwerking zoekt met andere overheden en maatschappelijke organisaties.**

Met andere waterschappen zijn, vaak om economische redenen, samenwerkingsconstructies opgezet, bijvoorbeeld DRSH Zuiveringsslib. Wij nemen actief deel in de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer en in de Unie van Waterschappen.

De relatie met de gemeentelijke overheden en het belang van water in ruimtelijke plannen is de laatste jaren sterk geïntensiveerd via de Watertoets en de betrokkenheid bij stedelijke waterplannen. Dit heeft geleid tot nauwere samenwerking. Met de provincie wordt bijvoorbeeld samengewerkt in het kader van de Landinrichting Krimpenerwaard. Met provincie, gemeente en recreatieschap wordt de Eendragtspolder ontwikkeld tot onder andere een waterbergingsgebied. Door het NBW worden de krachten van waterschap, gemeente, provincie en rijk verder gebundeld als partnerschap. Schieland en de Krimpenerwaard wil andere overheden laten zien een krachtig waterschap te zijn. **Dat doen wij door actief in te spelen op het beleid en de activiteiten van andere overheden en te staan voor de belangen van onze inwoners en bedrijven.**

Het hoogheemraadschap is als 'leading partner' betrokken bij een internationaal samenwerkingsverband. Deze internationale samenwerking is tot stand gekomen in het kader van het Europese samenwerkingsprogramma voor Noord West Europa. De samenwerking, die kortweg wordt aangeduid met TRUST (Transformation of Rural and Urban Spatial sTructure), kent vijf partners in vier verschillende landen. De subsidie bedraagt in totaal € 4,8 mln. en dekt naast een deel van de investeringen ook de voorbereiding van de projecten en de kosten van de samenwerking.

In vervolg op het TRUST-project zal de komende jaren een nieuw programma van start gaan. In dit programma zal de transnationale problematiek rond water opnieuw een belangrijke subsidieplaats innemen. Het subsidiabele aandeel in de investering is verhoogd van maximaal 50% naar 75%. **Een ontwikkeling die, mede in verband met de nog te realiseren werken in het beheersgebied zoals Peil 2010 en de Landinrichting, de moeite van het volgen en actief deelnemen rechtvaardigt.**

Om voldoende internationale contacten te verkrijgen zal actief op verschillende partnerbeurzen en op eigen initiatief contact worden gezocht. Over de definitieve invulling van de internationale betrekkingen vanuit onze organisatie zal uiterlijk in 2006 een nota worden opgesteld.

Hoofdstuk 3. COMMUNICATIE

Kernpunt 5. Een transparant hoogheemraadschap: de inwoners en bedrijven staan centraal

De belangen van de inwoners en de bedrijven in het beheersgebied staan voorop bij het hoogheemraadschap. Dan gaat het niet alleen om duurzame veiligheid en de uitvoering van de waterschapstaken, maar ook om de manier waarop daaraan inhoud wordt gegeven en de serviceverlening. Op dit punt wordt het hoogheemraadschap gestuurd door de vraag. Dit eist een voortdurend besef van het feit dat het hoogheemraadschap

wordt gefinancierd door de belanghebbenden en het werk zo goed en efficiënt mogelijk moet doen.

Schieland en de Krimpenerwaard wil actief, krachtig, helder en zeer regelmatig communiceren. Dit gebeurt onder andere aan de hand van actuele en gebiedsgerichte thema's die (emotionele) betrokkenheid genereren. Via brochures, die gericht zijn op de specifieke belangen van onze doelgroepen, worden de taken en het bijbehorende beleid inzichtelijk voor de burger. Met een gespreide voorlichting krijgen de doelgroepen inzicht in het belang van goed waterbeheer. Daarnaast richt het hoogheemraadschap zich op voorlichting door middel van eigentijdse educatieactiviteiten en arbeidsmarktcommunicatie.

Schieland en de Krimpenerwaard staat een proactief communicatiebeleid voor. Deze aanpak geldt bij zowel positieve als kritische berichtgeving. Er is regelmatige voorlichting nodig. Bestuurders dragen hier aan bij als ambassadeurs voor het hoogheemraadschap. Met de intensivering van het gebruik van de communicatiemogelijkheden willen we de bekendheid van ons werk bij het brede publiek vergroten, bijvoorbeeld door ter plekke te laten zien waar we mee bezig zijn. Internet speelt een steeds belangrijkere rol.

Om een breed maatschappelijk draagvlak te creëren is het belangrijk meer dan vroeger in gesprek te raken met inwoners en bedrijven, en hen te betrekken bij de planvorming en uitvoering. Daarbij wordt optimaal gebruik gemaakt van de hedendaagse communicatiemogelijkheden zoals inloopavonden, informatiebijeenkomsten, presentaties en excursies en het zogenaamde 'open planproces'. Overigens is het in dit verband zo dat de inwoners zelf ook een (mede-)verantwoordelijkheid hebben waar het bijvoorbeeld gaat om de 'zorg voor schoon water'.

Het 'open planproces' is een meer eigentijdse vorm van inspraak en betrokkenheid bij de planvorming, om de betrokkenheid, denkkraft, creativiteit en kennis van andere (overheids)organisaties en inwoners in een vroeg stadium in beeld te krijgen. Hierdoor ontstaat een beter afgewogen en meer gedragen plan, dan wanneer alleen inspraak en bezwaarschriftenprocedures achteraf plaatsvinden. Schieland en de Krimpenerwaard is voorstander van een open planproces. Een dergelijke kwaliteitsverbetering vraagt wel extra tijd en geld.

De transparantie van het handelen van ons hoogheemraadschap toetsen wij door actief te participeren in zogenaamde benchmarks. Immers via dergelijke vergelijkende onderzoeken binnen het waterschapsbestel kan dit handelen gespiegeld worden aan dat van andere vergelijkbare organisaties, waarmee de eigen prestaties gemeten kunnen worden en het besef in het eigen handelen wordt vergroot.

Hoofdstuk 4. TAKEN

Kernpunt 6. Veiligheid voor alles

Droge voeten en schoon water. Gelet op het maatschappelijk en economisch belang in het beheersgebied stelt Schieland en de Krimpenerwaard de veiligheid voorop.

Schieland en de Krimpenerwaard wil de veiligheid in het gebied waarborgen, tegen een aanvaardbaar kostenniveau.

Daar waar aanpassing van voorzieningen ten behoeve van de veiligheid worden doorgevoerd is het tevens van belang rekening te houden met de toekomstige doelstellingen ingevolge de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Kernpunt 7. Het water blijvend keren

De aandacht voor de waterkering is groot. Niet in de laatste plaats is dit een gevolg van de regionale incidenten met de veenachtige waterkeringen in Wilnis en Rotterdam. Ook het belang voor het hoogheemraadschap is groot. Vanwege de veiligheid maar zeker ook in financiële zin. Immers de kosten van herstel zijn hoog. Dit vraagt een actieve deelname van ons hoogheemraadschap in de lopende fundamentele en technische onderzoeken die landelijk en provinciaal worden gedaan naar aanleiding van de incidenten in de langdurige droge zomer van 2003. De consequenties van de onderzoeksresultaten voor het toekomstig beheer van de regionale waterkeringen worden in het nieuw op te stellen waterkeringenbeheersplan vertaald en op urgentie worden gerangschikt.

De reconstructie en versterking van de waterkeringen langs de Lek worden in nauwe samenwerking met Rijkswaterstaat met de hoogste spoed doorgezet en waar mogelijk worden versneld. Voor wat betreft de zorg voor de primaire waterkeringen langs de Hollandsche IJssel zal Schieland en de Krimpenerwaard zich inzetten om randvoorwaarden voor toetsing van de stabiliteit van rijkswegen te laten vaststellen.

Het relatief grote aantal muskusratten in met name de Krimpenerwaard blijft ons verontrusten en vraagt voortdurende aandacht. De hoge dichtheid aan muskusratten leidt tot problemen in de houdbaarheid van de waterscheidingen en tot versnelde verondieping van de watergangen en daarmee tot toename van de baggerkosten. Wij achten het van het grootste belang om de vangst met een nader te bepalen extra inzet te intensiveren, zodat tot een significante vermindering van de muskusrattenpopulatie kan worden gekomen. Nieuwe technologieën zullen in dit kader niet worden geschuwd.

De klimaatverandering zal op de langere termijn (> 50 jaren) ook zijn tol kunnen eisen op de hoogte en stabiliteit van de primaire waterkeringen en hiervoor fysiek meer ruimte kunnen vragen. ***Om de ruimte voor versterking van de waterkeringen op de lange termijn te kunnen veiligstellen, wordt beleid geformuleerd voor het gebruik van de waterkering en zijn directe omgeving.*** Gelet op de maatschappelijke consequenties van dit ruimtelijk beleid zal de ontwikkeling van dit beleid zich in eerste aanleg beperken tot onderzoek naar de mogelijkheden en consequenties. Dit onderzoek moet bovenregionaal en in nauwe samenwerking met de andere overheden worden opgepakt.

Kernpunt 8. Nationaal Bestuursakkoord Water (waterkwantiteit)

Het Nationaal Bestuursakkoord Water ziet toe op de kwaliteit van het waterhuishoudkundige systeem onder de veranderende klimatologische omstandigheden. Daarnaast geeft het NBW onder meer aan welke stappen moeten worden ondernomen om de verantwoordelijkheden tussen de diverse betrokken overheden (gemeenten, waterschappen en provincie) in de toekomst te regelen.

Een belangrijk uitgangspunt van het NBW is dat per 2015 het waterhuishoudkundige systeem op orde is, waarbij het systeem een zodanige flexibiliteit en robuustheid bezit dat binnen de genormeerde frequentiecriteria geen wateroverlast als gevolg van neerslag ontstaat. Daartoe kent het NBW zogenaamde werknormen voor de toelaatbare inundatie van verschillende gebruiksfuncties van het land, zowel als neerslagscenario's voor de korte (2015) als de lange termijn (2050). Het NBW vroeg in 2005 zicht te geven op de zogenaamde wateropgave van de verschillende waterstaatkundige eenheden binnen het beheersgebied. Het hoogheemraadschap heeft deze wateropgave opgesteld. De wateropgave is feitelijk de vertaling van de NBW-normering met bijbehorende neerslagscenario's naar benodigde bergings- en/of bemalingcapaciteit.

Voor het beheersgebied van het voormalige hoogheemraadschap van Schieland wordt bij de toetsing van de normen uit het NBW rekening gehouden met 10% hogere neerslaghoeveelheden in het najaar boven op de neerslagscenario's van De Bilt. Deze grotere neerslag is het gevolg van het kusteffect: de invloed van de zee op de hoeveelheid neerslag in het najaar in kustgebieden. Op grond van een nadere

beschouwing zal moeten blijken of de toepassing van een correctie voor het kusteffect voor de Krimpenerwaard noodzakelijk is.

Voor ons beheersgebied is de wateropgave primair in de vorm van benodigde berging (dus zonder eventuele aanpassing van de bemalingcapaciteit) per waterstaatkundige eenheid worden opgegeven. Vervolgens worden per eenheid de benodigde maatregelen in relatie tot de mogelijkheden die de omgeving biedt vastgelegd. Dit betreft overigens in beginsel slechts die gebieden waarvan van eventuele functiewijziging vooralsnog geen sprake zal zijn. Immers bij functiewijziging dient het waterstaatkundige systeem op de nieuwe functie te worden geijkt en daarop worden aangepast, wat conform het beginsel van kostenveroorzaking primair voor rekening van de initiatiefnemer is. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een functiewijziging agrarisch gebied naar de bestemming woningbouw. Als gevolg van meer verharding zal er meer wateropvang en betere bemaling komen en dat zal met functiewijziging door de veroorzaker, in dit geval de woningbouw, betaald moeten worden. Dit laat onverlet dat bij eventuele functiewijziging het hoogheemraadschap financieel zal participeren voor het deel dat vanuit de bestaande functie gerealiseerd had moeten zijn.

Bij het aanpassen van het waterstaatkundige systeem in bestaande gebieden waarin naar verwachting de functie op afzienbare termijn niet wijzigt, zal het hoogheemraadschap zich inspannen om zodanige maatregelen te realiseren dat het gebied ten minste voldoet aan de normering voor het huidige klimaat en vervolgens uiterlijk in 2050 aan het daarvoor vastgestelde middenscenario.

tabel 1: neerslagtoename klimaatscenario's

scenario:	2050	2100
midden	+ 10%	+ 20%
Maximum	+ 20%	+ 40%

Om de maatregelen tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten te kunnen realiseren wordt actief afstemming en samenwerking gezocht met andere betrokken partijen. De maatregelen worden onder meer vastgelegd in gemeentelijke waterplannen en – via de procedure van de watertoets - in ruimtelijke ordeningsplannen.

Voor de Krimpenerwaard zijn de waterstaatkundige maatregelen ten behoeve van de landinrichting leidend bij de aanpassing van het watersysteem. Volgens het huidige raamplan landinrichting zal het waterstaatkundige systeem zodanig worden aangepast, dat het zal voldoen aan de NBW-normen voor de klimatologische omstandigheden die behoren bij het maximumscenario voor 2050. Hiertoe had het voormalige hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard al besloten. Het Landinrichtingsplan is echter aan verandering onderhevig. Op grond van de huidige inzichten en de harmonisatie met het gebied van Schieland gaan wij er van uit dat bij aanpassing van het landinrichtingsplan het middenscenario 2050 als uitgangspunt geldt.

Kernpunt 9. Waterkwaliteit en Kaderrichtlijn Water

'Droge voeten en schoon water'. Het voorop stellen van veiligheid (droge voeten) laat onverlet de grote zorg die wij aan de waterkwaliteit besteden. Schoon water is voor ons een kerntaak. Voor ons beleid is de Kaderrichtlijn Water de komende jaren sterk bepalend. De algemene doelstelling van de Kaderrichtlijn Water is het behouden, beschermen en ontwikkelen van ecologisch gezond water en het komen tot duurzaam watergebruik. Na de eerste karakterisering van het gebied in 2004 is nu het traject naar het (deel)stroomgebiedbeheersplan in 2009 ingezet. Hierin zullen tezamen met de andere partners in het deelstroomgebied Rijn-West doelstellingen en maatregelen worden opgenomen om tot een goede kwaliteit van het oppervlaktewater in 2015 te komen.

Enkele bestuurlijke uitgangspunten daarbij zijn eerder geformuleerd:

- Schieland en de Krimpenerwaard is als waterbeheerder primair verantwoordelijk voor het in beeld brengen en monitoren van de waterkwaliteit en de eigen maatregelen en heeft de deskundigheid en deels de verantwoordelijkheid voor het formuleren van doelstellingen en maatregelen inclusief een afweging van de kosten/baten.
- Om de maatregelen zo efficiënt en effectief (qua tijd en geld) te kunnen realiseren is een tijdige en juiste communicatie met alle relevante doelgroepen een constant aandachtspunt.
- De ecologische toestand van het watersysteem wordt meer leidend voor de op te stellen doelstellingen en de te nemen maatregelen.

Voor Schieland en de Krimpenerwaard zullen de gevolgen van de KRW vooral het inrichten en onderhouden van het watersysteem zijn zoals natuurvriendelijke oeverinrichting en de wijze van baggeren. Daarnaast zijn er gevolgen voor het integreren van werkzaamheden als planning en monitoring en vergunningverlening. Het wettelijk vereiste minimum blijft de basis voor de waterkwaliteitsmaatregelen die in het kader van de KRW worden getroffen. Extra investeringen worden geselecteerd op grond van een afweging van kosten ten opzichte van rendement. Vanzelfsprekend zal het waterkwaliteitsbeheer in dat verband gericht blijven op het bestrijden of oplossen van excessen. Het een en ander kan overigens betekenen dat de uiterste datum van 2015 die voor de KRW geldt niet wordt bereikt en dat beargumenteerd uitstel zal moeten aangevraagd voor de aanpassing van het bestaande watersysteem. De financiële gevolgen van de invoering van de KRW zijn overigens nog niet goed te overzien. Veel zal afhangen van de doelstellingen die voor het gebied zullen gelden.

Wij zoeken naar een goed evenwicht in de uitvoering van de activiteiten die uit de KRW voortvloeien en het voldoen aan de grote opgaven op het gebied van het peilbeheer zoals het NBW en de wateropgave en de zorg voor de regionale waterkering, met name de stabiliteit onder langdurig droge weersomstandigheden. Schieland en de Krimpenerwaard is daarbij ambitieus maar vindt het tegelijkertijd belangrijk dat de keuzes uit kosten oogpunt verantwoord zijn.

Kernpunt 10. Wegenbeheer

Vanuit de historie was een aantal waterschappen in het westen van Nederland belast met het beheer van wegen. Via de Wet Herverdeling Wegenbeheer 1993 heeft het voormalige hoogheemraadschap van Schieland het wegenbeheer overgedragen aan de gemeenten, maar in de Krimpenerwaard is het beheer van de wegen buiten de bebouwde kom bij het voormalige hoogheemraadschap gebleven. ***Het wegenbeheer is geen eigenlijke taak voor waterschappen. Schieland en de Krimpenerwaard is van mening dat het beheer van deze wegen overgedragen moet worden aan de gemeente.*** Daarvoor is de medewerking van de provincie vereist. Het moment waarop de overdracht kan plaatsvinden, hangt ook samen met bereidheid en vereiste draagkracht van de betrokken gemeenten. In dit verband zal Schieland en de Krimpenerwaard de lopende discussie over de bestuurlijke toekomst van de gemeenten in de Krimpenerwaard op de voet volgen.

Zolang de wegen in beheer zijn bij Schieland en de Krimpenerwaard, conformeert het hoogheemraadschap zich aan het project 'Duurzaam veilig'. Onder deze noemer hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen afspraken gemaakt om met een structurele aanpak van de verkeersveiligheid het aantal verkeersslachtoffers te verlagen.

Kernpunt 11. (Afvalwater)Ketenbeheer

Wij ondersteunen het standpunt van de Unie van Waterschappen dat de collectieve zuivering van afvalwater als onderdeel van de hoofdtaak waterkwaliteitsbeheer niet daarvan mag worden losgemaakt. De verantwoordelijkheid daarvoor dient bij het waterschap te blijven berusten. Dit laat onverlet dat de uitvoering van deze taak op onderdelen zou kunnen worden uitbesteed,

zoals dat overigens ook voor andere onderdelen van de taakuitoefening van ons hoogheemraadschap geldt. In samenhang met het voorgaande zijn wij ook van mening, dat de essentiële beheersinstrumenten voor het waterkwaliteitsbeheer waaronder de vergunningverlening en handhaving bij het waterschap moeten blijven berusten. Dit laat de wenselijkheid van coördinatie en samenwerking met andere instanties uiteraard onverlet.

Wat het rioleringsbeheer betreft, dient ons inziens de gemeente primair de beheerder te blijven gelet op de verwevenheid van deze taak met de gemeentelijke infrastructuur. De Unie van Waterschappen suggereert in dit verband overigens wel dat, met name in het buitengebied, experimenten uitgevoerd kunnen worden om het waterschap met het rioleringsbeheer te belasten. Zonder deze mogelijkheid binnen ons hoogheemraadschap uit te sluiten, ligt dit in ons verstedelijkte gebied echter niet voor de hand tenzij daar een specifieke aanleiding toe is. Zo'n aanleiding kan bijvoorbeeld zijn de riolering van glastuinbouwgebieden. De bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid moet overigens steeds bij de gemeente blijven berusten; uitbesteding van werkzaamheden kan in zulke situaties echter doelmatig zijn. Een en ander laat onverlet, dat op ad hoc basis door ons een financiële bijdrage aan het rioleringsbeheer kan worden gedaan als daar uit waterkwaliteitsoogpunt bijzondere redenen voor zijn en de betreffende gemeente anders voor buitensporige lasten komt te staan.

Kernpunt 12. Water en Ruimtelijke ordening

De afgelopen jaren is er onder andere in vervolg op WB21 meer aandacht voor het water vraagstuk bij ruimtelijke planvorming. Naast toetsing van de bestemmingsplannen op de waterstaatkundige aspecten, biedt vooral de vroegtijdige betrokkenheid van het waterschap bij visievorming over de ruimtelijke ontwikkeling kansen voor het toekomstig waterstaatkundig beheer, de veiligheid en de kwaliteit van de leef- en werkomgeving. Visie van waterschappen op de ruimtelijke mogelijkheden, beredeneerd vanuit de optiek van de waterstaatszorg wordt meer geaccepteerd door de ruimtelijke planvormers bij de provincie en de gemeenten.

De ruimtelijke plan- en visievorming gaat gepaard met de zogenoemde 'lagen benadering', waarin de diverse voor de planvorming sturende factoren -zoals infrastructuur en ontsluiting, groen, economische en demografische factoren- ieder een eigen laag vormen. **De visie op de zorg voor de waterstaat wordt onder andere vastgelegd in functiegeschiktheids- en waterkansenkaarten. Wij bevorderen sterk dat deze kaarten als uitgangspunt dienen in het ruimtelijk planproces voor de waterlaag.**

In het verstedelijkte deel van het beheersgebied is de ruimtelijke druk groot. Naast de al bestaande visie op water en de ruimtelijke ordening voor dit gebied is verdere verfijning bij ontwikkeling van de verschillende polders wenselijk. Immers, de genoemde visie op het water en de ruimtelijke ordening is slechts een globale verkenning van de waterstaatkundige kansen en bedreigingen, en is richtinggevend op een aantal hoofdlijnen van de zorg voor de waterstaat.

Voor de Krimpenerwaard wordt de ruimtelijke ontwikkeling voornamelijk gedicteerd vanuit de landinrichting. De gedachte bestaat dat bij de uitwerking van de landinrichting in het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw de min of meer sturende functie van de zorg voor de waterstaat beperkt is meegenomen.

Wij ontwikkelen voor ruimtelijk ontwikkelbare gebieden een visie op het inbedden van water (beheer) in de ruimtelijke ordening. Op de korte termijn ontwikkelen wij voor het gebied van de Krimpenerwaard een dergelijke visie.

Deze visie kan de gedachtewisseling rond de uitvoering van de landinrichting mede in samenhang met het door de provincie te presenteren Veenweidepact ondersteunen. Doel van het provinciale project is enerzijds het creëren van effectieve, eenvoudige structuren ten behoeve van de uitvoering en anderzijds het terugbrengen van bestuurlijke drukte.

Dat moet leiden tot daadwerkelijke verbetering van de kwaliteit (groen en blauw), vitaliteit, leefbaarheid en toegankelijkheid van het landelijke gebied.

Kernpunt 13. Decentralisatie

Wij stellen ons kritisch op ten aanzien van de afstoting van taken van hogere overheden naar waterschappen wanneer die taken niet behoren tot de primaire taakuitoefening (droge voeten en schoon water).

Er is een noodzaak, ook vanuit de KRW, het provinciale grondwaterbeleid beter in te passen in het integrale waterbeheer en mede-ordenend te laten zijn bij de verdere ruimtelijke inrichting. Dit betreft zowel de kwaliteit als de kwantiteit van grondwater. De verantwoordelijkheid voor het grondwater is thans bestuurlijk onvoldoende geregeld. In het kader van de nieuwe Waterwet zijn de verwerking van overtollig grondwater en het afvloeiend hemelwater in stedelijk gebied een wettelijke verantwoordelijkheid voor de gemeente. De provincie ontwikkelt het strategisch beleidskader gericht op grondwater in relatie tot ruimtelijke ordening. Aan de waterschappen wordt het overige grondwaterbeheer opgedragen. Als hiermee kosten zijn gemoeid, dient kostenverhaal mogelijk te zijn, bijvoorbeeld door middel van een grondwatersysteemheffing.

Kernpunt 14. Deregulering en handhaving

Handhaving is een vanzelfsprekend onderdeel van wet- en regelgeving. Met de handhaving van de keur en de milieuregels willen we inwoners en bedrijven wijzen op de noodzaak van het respecteren en toepassen van de regels. Dat heeft ook te maken met de veiligheid. De professionalisering van de handhaving heeft de laatste jaren binnen de waterschappen aandacht gekregen, waardoor deze taak steeds efficiënter wordt uitgevoerd.

De komende jaren gaan wij de samenwerking met de provincie en gemeenten versterken bijvoorbeeld door het uitwisselen van kennis. Door in de jaarprogramma's rekening te houden met dezelfde speerpunten en de beschikbaarheid van mensen en geld binnen de verschillende organisaties, kunnen de overheden de effectiviteit van hun handhaving aanmerkelijk vergroten.

De professionalisering van de handhaving brengt met zich mee dat de bestuurlijke schouw in de Krimpenerwaard vanaf 2005 wordt overgenomen door de ambtelijke organisatie. Bijzonder aandachtspunt is het handhavingsbeleid ten aanzien van bomen op waterkeringen.

De milieuwetgeving laat het beeld zien dat voor steeds meer branches algemene regels gaan gelden in plaats van het vereiste van een vergunning. Eenzelfde trend is er voor de Keur. Bij de totstandkoming van een nieuwe Keur voor het fusiewaterschap wordt gestreefd naar het invoeren van een groter aantal gebiedsgerichte ontheffingen en meer algemene ontheffingen voor bepaalde activiteiten. Het aantal te verlenen ontheffingen wordt hierdoor verkleind. Er vindt derhalve geleidelijk een accentverschuiving plaats van vergunningverlening naar handhaving.

Hoofdstuk 5. ORGANISATIE

Kernpunt 15. Ambtelijke organisatie

Wij achten het van groot belang dat de ambtelijke organisatie van het hoogheemraadschap als geheel doelmatig functioneert. De snelle maatschappelijke veranderingen vragen hierbij om een voortdurende ontwikkeling van deze organisatie. Kwaliteitszorg speelt daarbij een belangrijke rol. Daartoe zal voldoende financiële ruimte moeten zijn.

De fusie per 1 januari 2005 vergde in zowel de voorbereiding als de realisatie veel energie en personele inzet. Een dergelijke fusie kan organisatorisch en praktisch met succes worden afgerond als er voldoende tijd beschikbaar is om vervolgens de kwaliteitsontwikkeling binnen de organisatie op te pakken.

Een blijvend punt van aandacht is de vraag welke werkzaamheden door het hoogheemraadschap zelf worden uitgevoerd, en wat wordt uitbesteed aan de markt. Indien dat rendabel is, willen we zaken uitbesteden. Wij zijn van mening dat er een balans moet blijven tussen de kwaliteit van en de kennis in de organisatie en de mate van uitbesteden. Altijd moet deskundigheid en professionaliteit in eigen huis aanwezig zijn om de adequate uitvoering van de hoofdtaken te garanderen, of om deskundig toezicht te kunnen uitoefenen op uitbesteede werkzaamheden. Samenwerking met collega-waterschappen is een zinvol alternatief als de keuze zelfdoen of uitbesteden niet eenduidig is.

Kernpunt 16. Integriteit

De samenleving heeft bepaalde verwachtingen van de overheid. Overheidsdienaren vervullen in de samenleving een bijzondere publieke rol. Wanneer een ambtenaar of een bestuurder niet integer handelt, treft dat niet alleen zijn of haar persoon, maar kan dit het algemene vertrouwen van het publiek in de overheid schaden.

Het hoogheemraadschap is een publiekrechtelijk lichaam dat handelt volgens de principes van behoorlijk bestuur. Het bestuurlijk en het ambtelijk denken en handelen worden daarom gestuurd vanuit de perspectieven rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en rechtmatigheid. De betekenis van deze termen is omschreven in wetten, regelgeving en voorschriften. Dit is echter niet voldoende als het gaat om gedrag. Er is een grijs gebied waarbinnen deze regels geen uitsluitel geven en waar mensen en organisaties een eigen verantwoordelijkheid moeten nemen. Het gaat dan om integriteit.

Integriteit is meer dan de afwezigheid van corruptie en fraude. Het gaat om de morele kwaliteit van gedrag. ***Ambtelijke en bestuurlijke integriteit duiden op een houding van onkreukbaarheid en rechtschapenheid, loyaliteit, onpartijdigheid, objectiviteit en rechtvaardigheid. Schieland en de Krimpenerwaard onderschrijft deze opvattingen zonder voorbehoud.***

Kernpunt 17. Milieuzorg

Het hoogheemraadschap is geen milieudienst, maar heeft wel een belangrijke milieutaak in de zorg voor de waterkwaliteit, waarbij wij controleren of men zich aan de regels houdt. In zo'n geval behoort het hoogheemraadschap wettelijke regels voor zichzelf correct toe te passen, en als het gaat om gedrag en regels het goede voorbeeld te geven. Dat blijft niet beperkt tot milieuvriendelijke maatregelen in het hoofdkantoor in het kader van KAM (Kwaliteit, Arbo en Milieu), maar dan gaat het met name over het werk dat buiten gebeurt, zoals de wijze van werken, aanschaf apparatuur zoals pompen op gemalen, trekkers waarmee sloten worden schoongemaakt, maar eveneens het gehele technische proces van een AWZI. Ook geldt dit voor derden die door het hoogheemraadschap worden ingeschakeld. Daarbij kunnen de normen uit het Verdrag van Kyoto sturend zijn.

Dergelijke zaken, die niet tot het primaire proces behoren, vallen onder de noemer Bedrijfsinterne Milieuzorg. De afgelopen jaren is veel gerealiseerd op dit terrein. ***Een integrale gestructureerde aanpak van de Bedrijfsinterne Milieuzorg moet daarom binnen deze bestuursperiode gerealiseerd zijn.***

Hoofdstuk 6. FINANCIEN

Kernpunt 18. Doelmatig financieel beheer

Het financieel beheer van het hoogheemraadschap wordt primair bepaald door de begrotingscyclus. Deze cyclus start met het vaststellen van de begroting in november, waarbij de tariefontwikkelingen op basis van een sluitende meerjarenbegroting inzichtelijk worden gemaakt en de tarieven voor het begrotingsjaar worden vastgesteld. Gedurende het begrotingsjaar worden de financiële ontwikkelingen in de meerjarenbegroting in de voorjaarsnota herijkt, waarmee inzicht wordt gegeven in de voortgang van de bestedingen en verwachtingen op de eerder opgestelde begroting. De begrotingscyclus wordt gesloten met de jaarrekening, waarin de uitgaven voor exploitatie en investeringen van het afgelopen begrotingsjaar worden verantwoord. Deze begrotingscyclus biedt voldoende transparantie om doelmatig financieel beheer mogelijk te maken.

Voor de begroting wordt de BBP-systematiek gehanteerd. BBP staat voor Beheer- en Beleids Proces. Dit systeem is ontwikkeld in samenspraak met de waterschappen. Begrotingen van waterschappen worden daardoor vergelijkbaar met elkaar (benchmark). Tevens kan een rechtmatigheids- en doelmatigheidstoets worden uitgevoerd.

Bij deelname aan een gezamenlijke investering met derden (gemeenten, provincie, particulieren) wordt primair de maatschappelijke doelmatigheid van de maatregel gewogen. Deze maatschappelijke doelmatigheid is breder dan maatschappelijke kosten alleen, en richt zich vooral ook op het rendement van de maatregel. Voor maatregelen die volgen uit nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het beheersgebied geldt het beginsel van kostenveroorzaking. Voor investeringen of exploitatiekosten die niet onder dit beginsel kunnen worden geschaard, hanteren wij een beredeneerde belangenafweging, waarin op relatief globale criteria de investering naar taakhouders wordt beoordeeld (rioleringen, waterkwaliteit, waterkeringen, peilbeheer, beheer buitenruimte en dergelijke).

Wij achten het zinvol om samen met de ons omringende waterschappen en de inliggende gemeenten te onderzoeken in hoeverre een marktafhankelijk investeringsbeleid haalbaar is. In dit investeringsbeleid wordt met de diverse partijen bezien of en in hoeverre investeringen kunnen worden gespreid waardoor overspannenheid van de markt kan worden beperkt, dan wel tot gezamenlijke inkoop kan worden overgegaan. Een dergelijk onderzoek zal naar verwachting in 2006 kunnen worden afgerond.

Kernpunt 19. Nieuw financieringsstelsel (Systeemheffing)

Het financieringsstelsel in de in 2006 te wijzigen Waterschapswet is vereenvoudigd en bestaat uit twee heffingen te weten de watersysteem- en de zuiveringsheffing. De kosten van de waterkeringszorg, het waterkwantiteitsbeheer, het zogenoemde passieve kwaliteitsbeheer en mogelijk het wegenbeheer worden ondergebracht en betaald uit de watersysteemheffing. Dit komt de inzichtelijkheid ten goede.

Het belang van zowel inwoners als eigenaren bij het watersysteembeheer is ook voor het nieuwe systeem een gegeven. Met een kostentoedelingsverordening wordt, net als in de huidige systematiek, de te betalen kostenaandelen van de categorieën bepaald.

De verontreinigingsheffing zal in het nieuwe systeem worden getransformeerd in een specifieke zuiveringsheffing, die is toegespitst op kosten van zuiveren en transporteren van afvalwater en verwerken van zuiveringsslib. De kosten die in het watersysteem (oppervlaktewater) worden gemaakt worden dan gefinancierd vanuit de watersysteemheffing.

Kernpunt 20. Kostenveroorzaking

De ruimtelijke ontwikkeling van ons beheersgebied gaat in een ras tempo voort. De ontwikkeling heeft gevolgen voor het waterstaatkundig beheer. **Conform het NBW en de nota Ruimte van de Minister VROM en de beleidsnota Water van de provincie Zuid-Holland hanteren wij het beginsel van kostenveroorzaking bij de financiering van de aanpassingen in het watersysteem en de waterkeringen, die een direct gevolg zijn van de ruimtelijke ontwikkelingen.**

Waterschap en gemeente dragen zorg voor de uitvoering van de regionale en stedelijke wateropgave. Hierbij wordt uitgegaan van het kostenveroorzakingsbeginsel. Dit houdt in dat bij nieuwe ontwikkelingen de kosten met betrekking tot reguliere waterbergende vermogen van het gebied voor rekening komen van de planexploitatie, tenzij het waterbergend vermogen in de uitgangssituatie niet op orde was. Deze laatstgenoemde kosten zijn voor rekening van de betreffende waterbeheerder(s).

Indien geen sprake is van een wijziging van het bestemmingsplan is een tekort aan regulier waterbergend vermogen in beginsel voor rekening van het waterschap. Dit geldt niet voor de ontwikkelingen, waarvoor in het verleden reeds afspraken zijn gemaakt met de initiatiefnemers. Een voorbeeld hiervan is Landinrichting Krimpenerwaard of de afspraken rond het herpolderen van Rotterdam.